

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U PROSINCU 2023.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 60,3%.

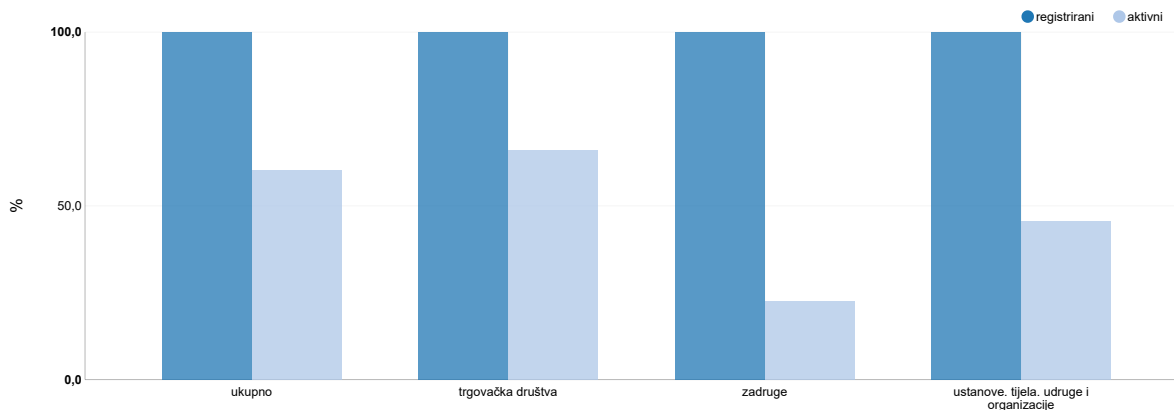
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	293 791	177 120	60,3
Trgovačka društva	215 239	141 981	66,0
Zadruge	3 163	714	22,6
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	75 389	34 425	45,7
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	96 975	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U PROSINCU 2023.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	293 791	100,0	177 120	100,0	142 695	34 425	96 975
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5 188	1,8	2 875	1,6	2 873	2	2 604
B Rudarstvo i vađenje	304	0,1	182	0,1	182	-	35
C Prerađivačka industrija	21 929	7,5	15 479	8,7	15 476	3	8 340
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 865	0,6	964	0,5	964	-	17
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 216	0,4	832	0,5	829	3	109
F Građevinarstvo	30 817	10,5	20 554	11,6	20 553	1	11 574
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	46 315	15,8	26 306	14,9	26 110	196	8 142
H Prijevoz i skladištenje	10 809	3,7	6 954	3,9	6 920	34	6 221
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20 694	7,0	13 018	7,3	12 967	51	6 334
J Informacije i komunikacije	11 733	4,0	8 779	5,0	8 748	31	3 704
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 706	0,6	983	0,6	947	36	501
L Poslovanje nekretninama	10 941	3,7	6 352	3,6	6 352	-	609
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	31 022	10,6	22 904	12,9	22 735	169	16 928
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11 804	4,0	7 970	4,5	7 965	5	4 055
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 028	1,0	932	0,5	15	917	6 262
P Obrazovanje	4 389	1,5	3 721	2,1	1 153	2 568	1 573
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 305	1,8	3 599	2,0	1 205	2 394	4 961
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 572	8,0	11 837	6,7	1 926	9 911	3 259
S Ostale uslužne djelatnosti	51 099	17,4	22 878	12,9	4 774	18 104	11 674
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,0	1	0,0	1	-	39
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	34

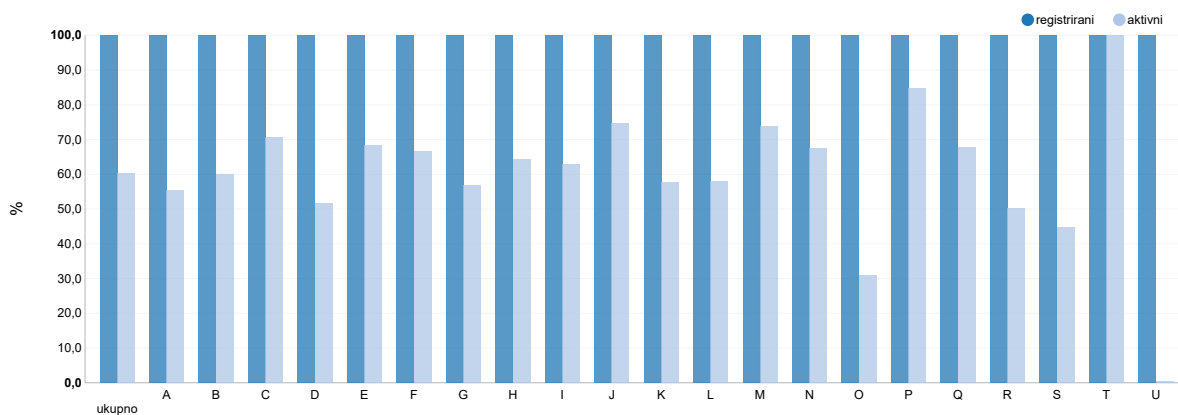
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 15,8% i aktivnih od 14,9%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,5% i aktivnih od 8,7%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,6% i aktivnih od 12,9%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 17,4% i aktivnih od 12,9%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,6% i njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 68,5% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (18,3%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,9%), Prerađivačka industrija (10,8%), Građevinarstvo (14,4%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,1%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata jest 19,4%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,8%), Obrazovanje (7,5%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,0%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,7%).

Struktura po djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., PROSINAC 2023.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

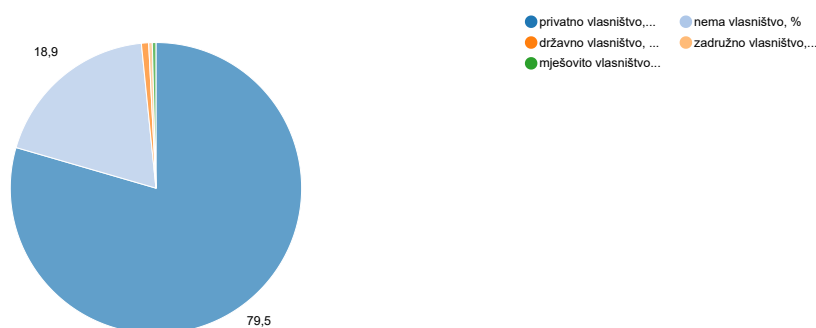
Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Ukupno	Oblici vlasništva									
		državno		privatno		zadružno		mješovito		nema vlasništva	
		broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %
Ukupno	177 120	1 437	0,8	140 839	79,5	715	0,4	654	0,4	33 475	18,9
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 875	9	0,3	2 545	88,5	297	10,3	22	0,8	2	0,1
B Rudarstvo i vađenje	182	3	1,6	171	94,0	2	1,1	6	3,3	-	-
C Prerađivačka industrija	15 479	56	0,4	15 143	97,8	120	0,8	158	1,0	2	0,0
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	964	35	3,6	915	94,9	5	0,5	9	0,9	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	832	323	38,8	499	60,0	1	0,1	7	0,8	2	0,2
F Građevinarstvo	20 554	64	0,3	20 390	99,2	58	0,3	41	0,2	1	0,0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 306	30	0,1	25 932	98,6	81	0,3	116	0,4	147	0,6
H Prijevoz i skladištenje	6 954	59	0,8	6 827	98,2	9	0,1	29	0,4	30	0,4
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 018	45	0,3	12 822	98,5	40	0,3	65	0,5	46	0,4
J Informacije i komunikacije	8 779	40	0,5	8 667	98,7	7	0,1	39	0,4	26	0,3
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	983	16	1,6	916	93,2	7	0,7	10	1,0	34	3,5
L Poslovanje nekretninama	6 352	34	0,5	6 298	99,1	1	0,0	19	0,3	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22 904	183	0,8	22 492	98,2	30	0,1	93	0,4	106	0,5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7 970	82	1,0	7 852	98,5	19	0,2	14	0,2	3	0,0
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	932	35	3,8	3	0,3	1	0,1	1	0,1	892	95,7
P Obrazovanje	3 721	209	5,6	1 323	35,6	-	-	3	0,1	2 186	58,7
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 599	69	1,9	1 439	40,0	16	0,4	3	0,1	2 072	57,6
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 837	110	0,9	1 886	15,9	13	0,1	6	0,1	9 822	83,0
S Ostale uslužne djelatnosti	22 878	35	0,2	4 718	20,6	8	0,0	13	0,1	18 104	79,1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, PROSINAC 2023.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,5% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitom vlasništvu 0,4% subjekata, u zadružnom vlasništvu 0,4% subjekata, a za 18,9% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,1%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,2%. Približno jednak udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,2%), Prerađivačka industrija (97,8%) te Informacije i komunikacije (98,7%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	177 120	63 164	95 081	14 547	3 704	344	280
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 875	946	1 614	262	41	5	7
B Rudarstvo i vađenje	182	25	99	45	11	-	2
C Prerađivačka industrija	15 479	2 832	9 300	2 467	713	103	64
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	964	581	316	49	11	3	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	832	114	316	272	115	12	3
F Građevinarstvo	20 554	5 324	12 856	2 063	288	16	7
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	26 306	6 373	17 327	2 203	311	44	48
H Prijevoz i skladištenje	6 954	1 764	4 415	612	129	19	15
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13 018	3 545	8 012	1 300	137	11	13
J Informacije i komunikacije	8 779	2 400	5 568	663	124	14	10
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	983	215	641	69	34	6	18
L Poslovanje nekretninama	6 352	3 935	2 267	140	8	1	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22 904	5 829	15 786	1 159	120	6	4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7 970	3 174	4 187	474	108	14	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	932	32	272	413	166	31	18
P Obrazovanje	3 721	442	1 218	972	1 064	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 599	1 062	1 510	726	233	29	39
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 837	8 408	3 026	328	58	10	7
S Ostale uslužne djelatnosti	22 878	16 162	6 351	330	33	1	1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (53,7%) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 35,7% subjekti bez zaposlenih, 8,2% udjela imaju subjekti s 10 – 49 zaposlenih, 2,1% subjekti s 50 – 249 zaposlenih, a 0,4% udjela subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	215 239	141 981	896	638	157 471	105 165
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4 096	2 576	29	16	3 063	2 011
B Rudarstvo i vađenje	297	180	7	6	265	165
C Prerađivačka industrija	21 579	15 356	243	171	16 624	11 924
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 856	960	8	5	1 592	842
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 206	828	6	3	976	734
F Građevinarstvo	30 025	20 496	93	58	20 718	13 663
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	45 786	26 029	108	69	36 306	20 765
H Prijevoz i skladištenje	10 722	6 911	39	29	6 193	4 414
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20 523	12 927	99	81	12 011	7 842
J Informacije i komunikacije	11 644	8 741	35	24	9 290	7 262
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 333	939	80	68	1 141	799
L Poslovanje nekretninama	10 932	6 351	34	30	9 616	5 667
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	30 736	22 705	94	65	24 055	18 084
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11 716	7 946	9	6	8 318	5 858
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	24	14	-	-	12	10
P Obrazovanje	1 542	1 153	1	1	1 018	792
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 503	1 189	-	-	1 195	975
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 859	1 913	8	5	1 738	1 157
S Ostale uslužne djelatnosti	6 859	4 766	3	1	3 339	2 200
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2023.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	55 187	35 372	280	177	1 169	510	236	119
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	996	543	-	-	4	3	4	3
B Rudarstvo i vađenje	22	8	-	-	3	1	-	-
C Prerađivačka industrija	4 568	3 210	3	1	133	47	8	3
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	248	110	-	-	6	2	2	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	211	90	-	-	11	-	2	1
F Građevinarstvo	8 865	6 641	32	8	310	125	7	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	9 091	5 074	6	1	261	114	14	6
H Prijevoz i skladištenje	4 439	2 447	3	3	47	17	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	8 375	4 987	2	-	31	14	5	3
J Informacije i komunikacije	2 262	1 422	6	4	49	28	2	1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	63	33	-	-	17	10	32	29
L Poslovanje nekretninama	1 219	615	3	1	52	34	8	4
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6 156	4 300	215	152	196	98	20	6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3 326	2 054	4	3	39	13	20	12
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	1	-	-	-	-	10	3
P Obrazovanje	517	357	1	-	4	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	306	213	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1 097	735	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	3 424	2 532	3	2	4	1	86	30
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 73,2%, a udio aktivnih 74,1%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću drugi je oblik prema brojnosti, s 25,6% registriranih i 24,9% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,1%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA, STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	75 389	45,7	72 970	2 419
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,0	1	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	75,0	4	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	223	87,9	223	-
H Prijevoz i skladištenje	35	97,1	35	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	55	92,7	55	-
J Informacije i komunikacije	68	45,6	68	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	243	14,8	243	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	193	87,6	193	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	62,5	8	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 003	30,5	584	2 419
P Obrazovanje	2 845	90,3	2 845	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 765	63,6	3 765	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 683	47,9	20 683	-
S Ostale uslužne djelatnosti	44 197	41,0	44 197	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojbenih oblika pokazuje da 96,8% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,2% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 45,7% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,6% i udjelom aktivnih od 41,0%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 4,0% i udjelom aktivnih od 30,5%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 5,0% i udjelom aktivnih od 63,6%, te Obrazovanje, sa samo 3,8% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (90,3%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 31. PROSINCA 2023.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	293 791	215 239	141 981	3 163	714	75 389	96 975
Zagrebačka	19 101	14 776	10 408	125	20	4 200	5 632
Krapinsko-zagorska	5 475	3 568	2 569	70	14	1 837	2 633
Sisačko-moslavačka	6 495	3 823	2 532	141	21	2 531	2 432
Karlovačka	5 637	3 476	2 465	109	24	2 052	1 970
Varaždinska	8 584	5 950	4 412	79	17	2 555	3 084
Koprivničko-križevačka	4 816	2 889	1 962	181	31	1 746	1 748
Bjelovarsko-bilogorska	5 455	3 399	2 343	190	39	1 866	1 331
Primorsko-goranska	24 526	18 884	11 683	138	30	5 504	10 147
Ličko-senjska	2 517	1 456	992	68	13	993	896
Virovitičko-podravska	3 171	1 745	1 218	98	19	1 328	1 214
Požeško-slavonska	2 558	1 344	993	46	7	1 168	1 209
Brodsko-posavska	5 564	3 367	2 316	78	16	2 119	2 391
Zadarska	11 227	8 239	5 555	208	46	2 780	5 044
Osječko-baranjska	14 366	8 554	5 998	237	74	5 575	5 079
Šibensko-kninska	6 346	4 023	2 574	189	37	2 134	2 928
Vukovarsko-srijemska	6 394	3 363	2 344	190	60	2 841	2 505
Splitsko-dalmatinska	30 833	22 974	15 227	397	120	7 462	13 161
Istarska	21 778	17 746	11 176	97	14	3 935	8 544
Dubrovačko-neretvanska	8 626	5 777	4 058	94	32	2 755	4 091
Međimurska	6 419	4 744	3 526	39	8	1 636	1 457
Grad Zagreb	93 903	75 142	47 630	389	72	18 372	19 479

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 20,1%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,5% pravnih osoba i 13,6% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (8,3%), Istarska (7,4%) i Zagrebačka (6,5%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 34,9%, a u aktivnima 33,5%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,6%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2022. I 2023.

	2022.				2023.			
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.
Osnivanje	4 266	4 484	3 915	4 189	4 248	3 459	3 549	4 655
Trgovačka društva	3 811	4 121	3 584	3 824	3 900	3 121	3 290	4 317
Ostalo	455	363	331	365	348	338	259	338
Brisanje	144	602	152	113	110	29 273	14 984	2 044
Poduzeća	-	4 ¹⁾	-	2	-	210	202	9
Trgovačka društva	88	113	61	80	69	28 854	14 623	1 858
Ostalo	56	485	91	31	41	209	159	177
Usklađivanja prema Zakonu o trgovačkim društvima	2	3	6	3	3	4	5	4

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj brisanja i usklađenja, a povećao broj osnivanja.

Udio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi 92,7%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojčana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

– trgovački sudovi

– ministarstva

– uredi državne uprave

– druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

– trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)

– tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa

– udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, tj. osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina Financijska agencija
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN Narodne novine

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:
Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr